

การศึกษาแนวทางเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน กรณีศึกษาตำบลสี่เหลี่ยม อำเภอบึงสามพัน  
จังหวัดบุรีรัมย์

Studying Approaches to Solving Poverty Problems: A Case Study of  
Si Liam Subdistrict, Prakhon Chai District, Buriram Province

ทศพร แก้วขวัญไกร<sup>1\*</sup> รพีพรรณ พงษ์อินทร์วงศ์<sup>2</sup>  
Thossaporn Kaewkaunkhri<sup>1\*</sup> Rapheephan Phong-inwong<sup>2</sup>

Received: March 12, 2024

Revised: June 12, 2024

Accepted: June 15, 2024

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาบริบทพื้นฐานทั่วไป 2) เพื่อศึกษาสาเหตุความยากจน 3) เพื่อหาแนวทางแก้ไขความยากจน กลุ่มตัวอย่างใช้ในการวิจัย จำนวน 150 ตัวอย่าง มีเครื่องมือในการวิจัยใช้เชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ผลการวิจัย พบว่า 1) บริบทพื้นฐานทั่วไปส่วนมากเป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 30-39 ปี รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท ครอบครัวส่วนใหญ่เป็นเกษตรกร ขนาดครอบครัว 4-6 คน มีความยากจนขัดสน มีหนี้ในระบบและนอกระบบ 2) สาเหตุความยากจน เกิดจากภาระหนี้สินสูง รายได้ต่ำ รวมทั้งรับผิดชอบต่อครอบครัวที่มีขนาดใหญ่ ขาดความรู้ความสามารถเนื่องจากขาดโอกาสการศึกษา 3) แนวทางการแก้ไขความยากจน เน้นสร้างนิสัยและทัศนคติการพัฒนาตนเอง รัฐบาลมีบทบาทสำคัญช่วยเหลือทั้งภาระหนี้สิน สนับสนุนการศึกษา สุขภาพและการพัฒนาคุณภาพชีวิต

คำสำคัญ: บурณาการ, แก้ไขความความยากจน

Abstract

The objectives of the research are to study the general basic context, identify the causes of poverty, and find approaches to poverty alleviation. The sample group used in the research consisted of 150 individuals, and the research employed both quantitative and qualitative tools. The results found that 1) most participants were female, aged between 30-39 years, with an average monthly income of less than 5,000 baht. Most families are farmers with a family size of 4-6 people, are poor, and have debts both within and outside the formal financial system. 2) The causes of poverty include high debt burden, low income, responsibility for a large family, and lack of knowledge and ability due to limited educational opportunities. 3) Guidelines for solving poverty emphasize building habits and attitudes

<sup>1\*,2</sup> คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

Faculty of Management Science Buriram Rajabhat University.

E-mail: keawkaunkhai578@gmail.com



for self-development. The government plays an important role in helping with debt burdens, supporting education, and improving health and quality of life.

Keywords: Integrated, solve poverty problems

## บทนำ

ความยากจนและรายได้น้อยเป็นปัญหาเร่งด่วนที่ส่งผลกระทบต่อผู้คนนับล้านทั่วโลก การขาดแคลนทรัพยากรทางการเงินอาจนำไปสู่ปัญหามากมาย รวมถึงการจำกัดการเข้าถึงการศึกษา การดูแลสุขภาพ และความจำเป็นขั้นพื้นฐานในงานวิจัยชิ้นนี้เราจะสำรวจสาเหตุและผลที่ตามมาของความยากจนและรายได้น้อย ตลอดจนอภิปรายการแนวทางแก้ไขที่เป็นไปได้เพื่อบรรเทาความท้าทายเหล่านี้ สาเหตุหลักประการหนึ่งของความยากจนและรายได้น้อย คือ การกระจายความมั่งคั่งที่ไม่เท่าเทียมกัน ตามสถิติทั่วโลก (พิรญาณ์ ธรณภาพ, 2566) ประชากรจำนวนเล็กน้อยถือครองส่วนสำคัญของความมั่งคั่งของโลก ในขณะที่คนส่วนใหญ่ดิ้นรนเพื่อหาเงินเลี้ยงชีพ ความแตกต่างของความมั่งคั่งนี้ทำให้เกิดวงจรแห่งความยากจนเนื่องจากผู้ที่มีทรัพยากรจำกัดพบว่าเป็นการยากที่จะหลีกเลี่ยงหนี้สินและการลงทุนทางการเงินของตน ปัจจัยอีกประการหนึ่งที่ทำให้เกิดความยากจนและรายได้น้อยคือการขาดโอกาสในการทำงานและค่าจ้างที่ยุติธรรม บุคคลจำนวนมากในชุมชนผู้มีรายได้น้อยเผชิญกับทางเลือกในการจ้างงานที่จำกัด ซึ่งมักส่งผลให้งานไม่มั่นคงและได้รับค่าตอบแทนต่ำ (กองบรรณาธิการ The Active, 2565) สิ่งนี้ไม่เพียงแต่ขัดขวางความสามารถในการหาเลี้ยงตัวเองและครอบครัวเท่านั้น แต่ยังทำให้วงจรแห่งความยากจนสำหรับคนรุ่นต่อไปอีกด้วย

ผลที่ตามมาของความยากจนและรายได้น้อยมีวงกว้าง บุคคลที่อยู่ในความยากจนมักประสบกับการเข้าถึงการศึกษาที่ไม่เพียงพอ ซึ่งจำกัดโอกาสในการเติบโตทั้งส่วนตัวและทางอาชีพ นอกจากนี้ การขาดทรัพยากรทางการเงินอาจนำไปสู่ผลลัพธ์ด้านสุขภาพที่ไม่ดี เนื่องจากบุคคลอาจไม่สามารถจ่ายค่ารักษาพยาบาลที่เหมาะสมหรืออาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการได้ สิ่งนี้ยังทำให้วงจรแห่งความยากจนรุนแรงขึ้นอีก เนื่องจากสุขภาพที่ไม่ดีสามารถขัดขวางความสามารถในการทำงานและสร้างรายได้ที่น่าอยู่ได้เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนและรายได้น้อย (องค์การอนามัยโลก, 2563) การนำแนวทางแก้ไขที่ครอบคลุมและยั่งยืนมาใช้เป็นสิ่งสำคัญ รัฐบาลและผู้กำหนดนโยบายควรจัดลำดับความสำคัญของความคิดริเริ่มที่ส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจและการสร้างงาน โดยเฉพาะในชุมชนชายขอบ ซึ่งสามารถทำได้ผ่านการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐาน การศึกษาและโครงการฝึกอบรมสายอาชีพ (ปาโบล อูโคอา, 2562) นอกจากนี้ จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องรับประกันค่าจ้างและสิทธิแรงงานที่ยุติธรรมสำหรับบุคคลทุกคน ซึ่งสามารถทำได้โดยการดำเนินการและการบังคับใช้กฎหมายค่าจ้างขั้นต่ำตลอดจนการคุ้มครองสิทธิของแรงงาน ด้วยการจัดหางานที่มั่นคงและให้ผลตอบแทนที่เหมาะสมแก่บุคคล เราจึงสามารถเสริมกำลังให้พวกเขาหลุดพ้นจากวงจรแห่งความยากจน และปรับปรุงคุณภาพชีวิตของพวกเขาได้ (ไทยแลนด์พลัส, 2566) โดยสรุป ความยากจนและรายได้น้อยถือเป็นความท้าทายที่สำคัญที่ส่งผลกระทบต่อบุคคลและชุมชนทั่วโลก การกระจายความมั่งคั่งที่ไม่เท่าเทียมกันและโอกาสในการทำงานที่จำกัดทำให้เกิดปัญหานี้ ผลที่ตามมาจากความยากจนมีผลกระทบอย่างกว้างขวาง ส่งผลกระทบต่อ การเข้าถึงการศึกษาและการดูแลสุขภาพ เพื่อแก้ไขปัญหานี้ รัฐบาลและ ผู้กำหนดนโยบายต้องจัดลำดับความสำคัญของโครงการ ริเริ่มที่ส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจ การสร้างงาน และค่าจ้างที่ยุติธรรม การทำเช่นนี้ทำให้เราสามารถมุ่งสู่สังคมที่เท่าเทียมและเจริญรุ่งเรืองมากขึ้นสำหรับทุกคน

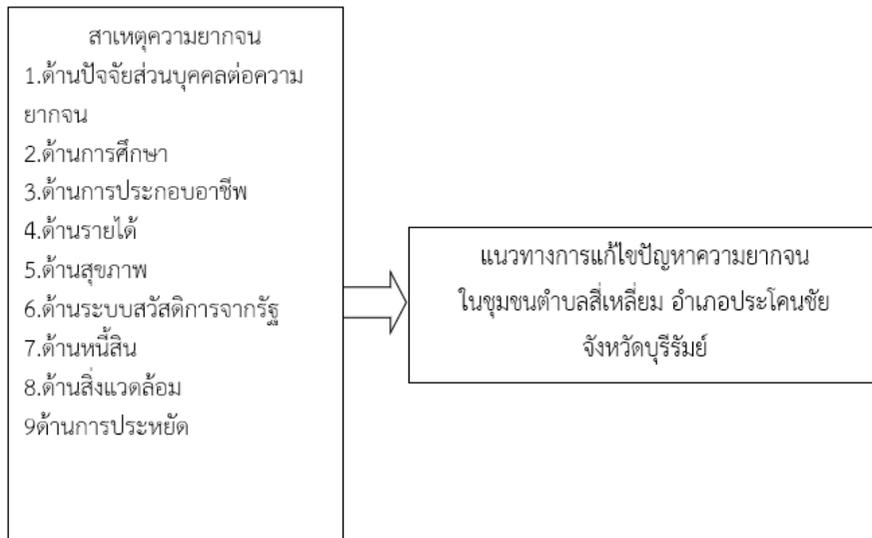
ตำบลสี่เหลี่ยม เป็นตำบลที่ตั้งอยู่ในอำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ซึ่งเป็นหนึ่งในตำบลที่มีสถานะเป็นตำบลชายแดน ห่างไกลจากตัวเมืองอำเภอประโคนชัยประมาณ 20 กิโลเมตร ตำบลสี่เหลี่ยมมีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 50

ตารางกิโลเมตร และมีประชากรประมาณ 2,000 คน ซึ่งเป็นประชากรที่มีรายได้ต่ำและอยู่ในเงื่อนไขความยากจนทางเศรษฐกิจของตำบลสี่เหลี่ยมมีลักษณะเป็นเขตชายแดนที่มีการเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลัก โดยเฉพาะการปลูกข้าว และการเลี้ยงสัตว์ เนื่องจากทำเกษตรกรรมในพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์ของดินและน้ำ อย่างไรก็ตาม ตำบลสี่เหลี่ยมยังต้องเผชิญกับปัญหาด้านเศรษฐกิจ เนื่องจากสภาพภูมิประเทศที่อยู่ใกล้กับชายแดน ทำให้การค้าและการเดินทางไม่สะดวกสบาย ทำให้ตำบลสี่เหลี่ยมมีรายได้ต่ำกว่าพื้นที่อื่นๆ ในจังหวัดบุรีรัมย์ (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2563) นอกจากนี้ ตำบลสี่เหลี่ยมยังเผชิญกับปัญหาความยากจนทางสังคม ซึ่งส่งผลให้มีการขาดแคลนทรัพยากรทางการศึกษา สามารถเห็นได้จากอัตราการศึกษาต่ำ และอัตราการอ่านเขียนต่ำในประชากร นอกจากนี้ ยังมีปัญหาด้านสุขภาพที่เกิดจากความยากจน เนื่องจากการเข้าถึงบริการด้านสาธารณสุขที่จำกัด และขาดแคลนทรัพยากรทางการแพทย์ดังนั้นทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจต่อการหาแนวทางในการแก้ไขปัญหาความยากจนในพื้นที่ตำบลสี่เหลี่ยม อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์เพื่อทำการแก้ไขด้วยการบูรณาการจากทุกส่วนฝ่ายที่มีส่วนได้ส่วนเสียต่อการแก้ไขปัญหาความยากจนให้เกิดความยั่งยืนต่อไป

### วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบริบทพื้นฐานทั่วไปของตำบลสี่เหลี่ยม อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์
2. เพื่อศึกษาหาสาเหตุความยากจน ตำบลสี่เหลี่ยม อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์
3. เพื่อหาแนวทางแก้ไขความยากจนตำบลสี่เหลี่ยม อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์

### กรอบแนวคิดการวิจัย



ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

### วิธีการดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มประชากรได้ทำการศึกษาเป็นกรณีศึกษา 3 หมู่บ้าน ประกอบด้วยบ้านศรีบูรพา หมู่ที่ 2 บ้านสี่เหลี่ยม หมู่ที่ 4 บ้านสี่เหลี่ยม หมู่ที่ 5 มีจำนวนประชากรทั้ง 3 หมู่บ้าน รวมทั้งสิ้น 240 ครัวเรือน จำนวน 1,297 คน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ จำนวน 150 คน ได้จากคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Yamane,1970) ที่ระดับความมีนัยสำคัญทาง



สถิติเท่ากับ 0.05 หรือระดับความเชื่อมั่น 95% ดังนี้

$$n = \frac{N}{1+Ne^2}$$

เมื่อ  $n$  = จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

$e$  = ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติเท่ากับ 0.05

$N$  = ขนาดของประชากร

แทนค่าในสมการ

$$n = \frac{240}{1+(240)(0.05)^2} = 150$$

ดังนั้น ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสม เท่ากับ 150 คริวเรือน ขณะที่การสุ่มตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบ (Systematic sampling) นำรายชื่อประชากรของ 3 หมู่บ้าน ประกอบด้วยบ้านศรีบูรพา หมู่ที่ 2 บ้านสี่เหลี่ยม หมู่ที่ 4 บ้านสี่เหลี่ยม หมู่ที่ 5 เรียงตามอักษร แล้วนำมาคำนวณหาช่วงของการสุ่ม ดังนี้

$$l = \frac{N}{n}$$

เมื่อ  $l$  = ช่วงของการสุ่ม

$n$  = จำนวนตัวอย่างเท่ากับ 150 คน

$N$  = ขนาดของประชากรเท่ากับ 1,297 คน

แทนค่าในสมการ

$$l = \frac{1,297}{150} = 8.66 \sim 9$$

ดังนั้น การสุ่มหาเลขเริ่มต้นระหว่าง 1 กับ 9 โดยวิธีนี้จะใช้การจับฉลากแบบง่าย ปรากฏว่าได้เลขเริ่มต้น คือ 4 ซึ่งจะนำมาหาจำนวนตัวอย่างที่ได้ นำรายชื่อประชากรมาเรียงลำดับตามตัวอักษร โดยมีลำดับที่ 4, 13, 22, ..., 1,297 จนได้ครบจำนวนกลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 150 คน ซึ่งรายชื่อดังกล่าวเป็นหัวหน้าครอบครัว

## 2. เครื่องมือในการวิจัย

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีจากตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในการนำมาสร้างเป็นตัวแปรต้นและตัวแปรตาม รวมทั้งเพื่อกำหนดทิศทางในการสร้างเครื่องมือ

2. วิเคราะห์หลักการสร้างเครื่องมือจากเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีจากตำรา

3. นำแบบสอบถามไปตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validity), ความตรงตามสภาพ (Concurrent Validity), ความตรงเชิงพยากรณ์ (Predictive Validity) และวิธีการวัดจากผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัยจำนวน 5 คน ใช้การหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item – Objective Congruence: IOC) (Rovinelli R. J., & Hambleton R. K., 1977) ซึ่งได้ค่าการวัดจากผู้เชี่ยวชาญ มีค่า IOC = 0.6 ซึ่ง IOC  $\geq$  0.5 ถือว่ามีความตรงอยู่ในเกณฑ์นำไปใช้ได้

4. นำแบบสอบถามไปทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) กับชุมชนผู้ยากลำบากของบ้านโดนเตี้ย หมู่ที่ 16 ตำบลสะแกชำ อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน 40 คน นำมาวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา

(Alpha Coefficients) โดยค่าแอลฟา ( $\alpha$ ) ต้องไม่ต่ำกว่า 0.80 (สิน พันธุ์พินิจ, 2553) จากการทดสอบค่าแอลฟาตามวิธีของครอนบาค (Cronbach's alpha Coefficients) มากกว่า 0.80 ขึ้นไป ถือว่าแบบสอบถามมีเกณฑ์สามารถนำไปใช้ได้

### 3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

นักวิจัยได้ดำเนินการกำหนดระเบียบขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลนำมาสร้างเป็นกรอบแนวคิด โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลแบ่งเป็น 3 ส่วน คือ 1) เจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้วิจัยทำการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้แก่ ปลัดอำเภอและเจ้าหน้าที่เกี่ยวข้องการดำเนินการพัฒนาชุมชนและสวัสดิการของชุมชน จำนวน 6 คน ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In – depth interview) แบบกึ่งมีโครงสร้าง (Semi –structured interview) 2) ผู้นำชุมชนผู้วิจัยทำการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้แก่ นายกองค์การบริหารส่วนตำบล, ผู้ใหญ่บ้านและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการดำเนินการพัฒนาชุมชนและสวัสดิการของชุมชน จำนวน 6 คน ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In – depth interview) แบบกึ่งมีโครงสร้าง (Semi – structured interview) 3) บ้านศรีบูรพา หมู่ที่ 2, บ้านสี่เหลี่ยม หมู่ที่ 4 และบ้านสี่เหลี่ยม หมู่ที่ 5 โดยการบูรณาการผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องและผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลด้วยการสร้างแบบสอบถามเฉพาะประเด็นแบบมีโครงสร้าง (Structured interview) กลุ่มตัวอย่างจำนวน 150 คน จากสูตรคำนวณของ Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95%

### 4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลนักวิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้ 1) บริบทพื้นฐานทำการวิเคราะห์ด้วยค่าร้อยละ (Percentage) 2) สาเหตุของความยากจน วิเคราะห์ด้วยการหาค่าเฉลี่ย ( $\bar{X}$ ) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) 3) ข้อมูลสัมภาษณ์เชิงลึกประเด็นเฉพาะนำมาจำแนกและจัดระบบข้อมูล (Typology and Taxonomy) แบบทฤษฎี และนำไปเปรียบเทียบเหตุการณ์ (Constant Comparison) ของกลุ่มเจ้าหน้าที่ของรัฐกับกลุ่มผู้นำชุมชนเพื่อหาข้อสรุปโดยนำมาบรรยายเชิงพรรณนา (Descriptive Method) เน้นการใช้ข้อเท็จจริง โดยการบูรณาการผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

## ผลการดำเนินการวิจัย

1. บริบทพื้นฐานทั่วไปของบ้านศรีบูรพา หมู่ที่ 2, บ้านสี่เหลี่ยมหมู่ที่ 4 และบ้านสี่เหลี่ยม หมู่ที่ 5 ตำบลสี่เหลี่ยม อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์

บริบทพื้นฐานทั่วไปของบ้านศรีบูรพา หมู่ที่ 2, บ้านสี่เหลี่ยมหมู่ที่ 4 และบ้านสี่เหลี่ยม หมู่ที่ 5 ตำบลสี่เหลี่ยม อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์กลุ่มตัวอย่างจำนวน 150 คน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 63.30 มีอายุโดยเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 30-39 ปี เป็นส่วนมาก จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 36.00 มีการสมรสเป็นส่วนใหญ่เกือบทั้งหมด จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ 88.00 ส่วนระดับการศึกษานั้น ส่วนใหญ่จบในระดับประถมศึกษา จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 60.00 และส่วนใหญ่มีอาชีพเป็นเกษตรกรเกือบทั้งหมด มีจำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 80.70 ขณะที่รายได้เฉลี่ยต่อเดือนส่วนใหญ่มีรายได้ที่ต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 60.00 ส่วนฐานะทางครอบครัวในอยู่ในระดับยากจน จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 60.70 สมาชิกในครอบครัวมีจำนวนในแต่ละครอบครัว 4-6 คน จำนวน 107 คน คิดเป็น ร้อยละ 71.30 ซึ่งทั้งหมดจำนวน 150 คน คิดเป็นร้อยละ 100 มีที่อยู่อาศัยเป็นของตนเอง ส่วนการกู้ยืมทั้งในระบบและนอกระบบเกือบทั้งหมดมีการกู้ยืม จำนวน 136 คน คิดเป็นร้อยละ 90.70 และมีฐานะอยู่ในระบบสวัสดิการจากรัฐ จำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 96.70 ตามลำดับ



ตารางที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถามของชุมชน (150 คน)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน (คน)	อัตราส่วน (ร้อยละ)
เพศ: หญิง	95	63.30
อายุ: 30-39 ปี	54	36.00
สถานภาพ: สมรส	132	88.00
ระดับการศึกษา: ประถมศึกษา	90	60.00
อาชีพ: เกษตรกร	121	80.70
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน: ต่ำกว่า 5,000 บาท	90	60.00
ฐานะทางครอบครัว: ยากจน	91	60.70
จำนวนสมาชิกในครอบครัว: 4-6 คน	107	71.30
ลักษณะที่อยู่อาศัย: บ้านตนเอง	150	100.00
ลักษณะการเป็นหนี้: กู้ยืม	136	90.70
สวัสดิการจากรัฐ: มีระบบสวัสดิการจากรัฐ	145	96.70

2. สาเหตุของความยากจนของบ้านศรีบูรพา หมู่ที่ 2, บ้านสี่เหลี่ยมหมู่ที่ 4 และบ้านสี่เหลี่ยม หมู่ที่ 5 ตำบลสี่เหลี่ยม อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์

การศึกษาแบบบูรณาการเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน กรณีศึกษาตำบลสี่เหลี่ยม อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ นั้น ได้ทำการศึกษาอยู่ทั้งสิ้น 9 ด้าน ประกอบด้วย 1) ด้านสาเหตุความยากจน 2) ด้านการศึกษา 3) ด้านการประกอบอาชีพ 4) ด้านรายได้ 5) ด้านสุขภาพ 6) ด้านระบบสวัสดิการจากรัฐ 7) ด้านหนี้สิน 8) ด้านสิ่งแวดล้อม 9) ด้านการประหยัด นำมาเรียงลำดับผลกระทบที่มีอิทธิพลต่อความยากจนจากมากไปหาน้อยในการแก้ไขปัญหาความยากจน พบว่า 1) ด้านระบบสวัสดิการจากรัฐ สามารถแก้ไขปัญหาความยากจนอยู่ในระดับมาก คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.10 ( $\bar{X}$  = 4.10) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.81 (S.D. = 0.81) 2) ด้านหนี้สิน สามารถแก้ไขปัญหาความยากจนอยู่ในระดับมาก คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.83 ( $\bar{X}$  = 3.83) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.82 (S.D. = 0.82) 3) ด้านการศึกษา สามารถแก้ไขปัญหาความยากจนอยู่ในระดับมาก คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.54 ( $\bar{X}$  = 3.54) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.94 (S.D. = 0.94) 4) ด้านสุขภาพ สามารถแก้ไขปัญหาความยากจนอยู่ในระดับมาก คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.53 ( $\bar{X}$  = 3.53) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.09 (S.D. = 1.09) 5) ด้านสิ่งแวดล้อม สามารถแก้ไขปัญหาความยากจนอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.34 ( $\bar{X}$  = 3.34) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.85 (S.D. = 0.85) 6) ด้านรายได้ สามารถแก้ไขปัญหาความยากจนอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.12 ( $\bar{X}$  = 3.12) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.88 (S.D. = 0.88) 7) ด้านสาเหตุความยากจน สามารถแก้ไขปัญหาความยากจนอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.34 ( $\bar{X}$  = 3.34) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.85 (S.D. = 0.85) 8) ด้านการประกอบอาชีพ สามารถแก้ไขปัญหาความยากจนอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.10 ( $\bar{X}$  = 3.10) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.75 (S.D. = 0.75) และ 9) ด้านการประหยัด สามารถแก้ไขปัญหาความยากจนอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.01 ( $\bar{X}$  = 3.01) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.75 (S.D. = 0.75) ตามลำดับ ดังตารางที่ 2 และสามารถศึกษาในแต่ละด้านได้ ดังนี้

1) ด้านระบบสวัสดิการจากรัฐ สามารถแก้ไขปัญหาความยากจนอยู่ในระดับมาก คิดเป็นค่าเฉลี่ย 4.10 ( $\bar{X}$  = 4.10) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.81 (S.D. = 0.81) พบว่า ด้านระบบสวัสดิการจากรัฐที่สามารถแก้ไขปัญหาความยากจนได้นำ

มาเรียงจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ 1. ท่านมีความพอใจต่อระบบสวัสดิการของรัฐ 2. ท่านคิดว่าระบบสวัสดิการของรัฐช่วยลดภาระค่าใช้จ่ายได้ ตามลำดับ

2) ด้านหนี้สิน สามารถแก้ไขปัญหาความยากจนอยู่ในระดับมาก คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.83 ( $\bar{X}$  = 3.83) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.82 (S.D.= 0.82) พบว่า ด้านหนี้สินสามารถแก้ไขปัญหาความยากจนได้ นำมาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ 1. การกู้ยืมเงินทั้งในระบบและนอกระบบ 2. รายได้ไม่เพียงพอต่อการบริโภค 3. รายได้ที่ไม่แน่นอน ตามลำดับ

3) ด้านการศึกษา สามารถแก้ไขปัญหาความยากจนอยู่ในระดับมาก คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.54 ( $\bar{X}$  = 3.54) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.94 (S.D.= 0.94) พบว่า ด้านการศึกษาสามารถแก้ไขปัญหาความยากจนได้ นำมาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ 1. การศึกษาสามารถทำให้เกิดแนวทางการสร้างแนวคิดในการแก้ปัญหาความยากจน 2. ลูกหลานได้รับโอกาสทางการศึกษาที่ดี 3. มีโอกาสทางการศึกษาที่ดี ตามลำดับ

4) ด้านสุขภาพ สามารถแก้ไขปัญหาความยากจนอยู่ในระดับมาก คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.53 ( $\bar{X}$  = 3.53) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.09 (S.D.= 1.09) พบว่า ด้านสุขภาพสามารถแก้ไขปัญหาความยากจนได้ นำมาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ 1. หลีกเลี่ยงพฤติกรรมที่มีความเสี่ยงต่อสุขภาพ เช่น สารเสพติด สุรา เหล้า เป็นต้น 2. สามารถมีความรู้และเข้าใจถึงการบริการสุขภาพและสถานพยาบาลเมื่อจำเป็น 3. มีการตรวจสุขภาพประจำเดือน ตามลำดับ

5) ด้านสิ่งแวดล้อม สามารถแก้ไขปัญหาความยากจนอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.34 ( $\bar{X}$  = 3.34) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.85 (S.D.= 0.85) พบว่า ด้านสิ่งแวดล้อมสามารถแก้ไขปัญหาความยากจนได้ นำมาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ 1. ได้รับประโยชน์จากแหล่งน้ำชุมชนอย่างทั่วถึง 2. มีส่วนร่วมในการรักษาความสะอาดในชุมชน ดูแลกำจัดขยะและมลพิษต่างๆ 3. ได้แบ่งพื้นที่ทำกินของท่านได้อย่างเหมาะสมตามลำดับ

6) ด้านรายได้ สามารถแก้ไขปัญหาความยากจนอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.12 ( $\bar{X}$  = 3.12) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.88 (S.D.= 0.88) พบว่า ด้านรายได้สามารถแก้ไขปัญหาความยากจนได้ นำมาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ 1. รายได้ที่ทำงานในแต่ละวันมีความเพียงพอต่อครอบครัว 2. มีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีพ ตามลำดับ

7) ด้านสาเหตุความยากจน สามารถแก้ไขปัญหาความยากจนอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.34 ( $\bar{X}$  = 3.34) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.85 (S.D.= 0.85) พบว่า ด้านสาเหตุความยากจน นำมาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ 1. มีภาระด้านหนี้สิน 2. มีรายรับน้อยกว่ารายจ่าย 3. มีภาระที่ต้องรับผิดชอบสูง 4. ขาดความรู้และความสามารถในการจัดการผลิตและการลงทุน 5. การมีภาระในการเลี้ยงดูพ่อแม่ พี่น้องที่มีขนาดใหญ่ 6. มีนิสัยหรือยึดทัศนคติที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาตนเอง 7. การมีความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพต่ำ เนื่องจากขาดโอกาสในการศึกษาและพัฒนาทักษะต่างๆ 8. การมีปัญหสุขภาพ 9. ความทุจริต/ ร้อยหรือของทรัพยากรธรรมชาติ 10. สภาพแวดล้อมในชุมชนไม่หน้าอยู่และไม่ถูกสุขลักษณะตามลำดับ

8) ด้านการประกอบอาชีพ สามารถแก้ไขปัญหาความยากจนอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.10 ( $\bar{X}$  = 3.10) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.75 (S.D.= 0.75) พบว่า ด้านการประกอบอาชีพสามารถแก้ไขปัญหาความยากจนได้ นำมาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ 1. การทำงานวันละ 8 ชั่วโมง เพียงพอต่อการดำเนินชีวิต 2. อาชีพที่ทำสามารถมีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีพ 3. อาชีพที่ทำนั้น คิดว่าต่ำกว่าวุฒิการศึกษาตามลำดับ

9) ด้านการประหยัด สามารถแก้ไขปัญหาความยากจนอยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นค่าเฉลี่ย 3.01 ( $\bar{X}$  = 3.01) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.75 (S.D.= 0.75) พบว่า ด้านการประหยัดสามารถแก้ไขปัญหาความยากจนได้



นำมาเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยได้ ดังนี้ 1. มีการส่งเสริมให้สมาชิกในครอบครัวและตนเองรู้จักการเก็บออม  
2. มีการแบ่งเงินแต่ละส่วนไว้ใช้ในยามจำเป็น ตามลำดับ

3. ข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขความยากจนบ้านศรีบูรพา หมู่ที่ 2, บ้านสี่เหลี่ยม หมู่ที่ 4 และบ้านสี่เหลี่ยม หมู่ที่ 5 ตำบลสี่เหลี่ยม อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์

ผลจากการศึกษาแบบบูรณาการเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนในชุมชนบ้านศรีบูรพา หมู่ที่ 2, บ้านสี่เหลี่ยม หมู่ที่ 4 และบ้านสี่เหลี่ยม หมู่ที่ 5 ตำบลสี่เหลี่ยม อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ทำให้ทราบความต้องการของชาวบ้านในด้านต่างๆ และผู้นำชุมชนที่มีส่วนเกี่ยวข้องในทุกฝ่ายให้ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหา ซึ่งจะ เป็นประโยชน์ต่อการแก้ไขปัญหาความยากจนในชุมชน โดยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

การศึกษาและการอบรม การศึกษาและการอบรมเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาตนเองและเพิ่มโอกาสในทางานที่มีรายได้สูงขึ้น ควรมีการเพิ่มเติมทรัพยากรทางการศึกษาและการอบรมให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

การสร้างโอกาสในการทำงาน ควรสร้างโอกาสในการทำงานให้กับผู้ที่อยู่ในสถานการณ์ความยากจน โดยเปิดโอกาสให้ผู้คนสามารถเข้าร่วมโครงการฝึกอบรมหรือการทำงานชั่วคราวได้

การสนับสนุนเศรษฐกิจพอเพียง ควรสนับสนุนเศรษฐกิจพอเพียงให้กับผู้ที่อยู่ในสถานการณ์ความยากจน โดยการส่งเสริมการเกษตรที่ยั่งยืนและการสร้างอุตสาหกรรมในพื้นที่ที่มีความต้องการ

การส่งเสริมการเข้าถึงบริการสาธารณสุข ควรมีการส่งเสริมการเข้าถึงบริการสาธารณสุขที่มีคุณภาพและสามารถเข้าถึงได้ง่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ที่มีความยากจนสูง

การสร้างโอกาสในการเข้าถึงเทคโนโลยี ควรสร้างโอกาสในการเข้าถึงเทคโนโลยีและอินเทอร์เน็ตให้กับผู้ที่อยู่ในสถานการณ์ความยากจน เพื่อเพิ่มโอกาสในการศึกษาและการทำงาน

## อภิปรายผล

1. บริบทพื้นฐานทั่วไปของบ้านศรีบูรพา หมู่ที่ 2, บ้านสี่เหลี่ยม หมู่ที่ 4 และบ้านสี่เหลี่ยม หมู่ที่ 5 ตำบลสี่เหลี่ยม อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 150 คนนั้น พบว่า ส่วนมากเป็นเพศหญิงอายุระหว่าง 30-39 ปี ที่มีสภาพเหมาะสมเป็นเกษตรกร รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 5000 บาท และมีฐานะทางครอบครัวที่ยากจน โดยมีสมาชิกในครอบครัวจำนวน 4-6 คน ซึ่งมีบ้านเป็นของตนเอง แต่มีหนี้ในระบบและนอกระบบและได้รับสวัสดิการจากรัฐโดยสภาพความยากจนทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นในครอบครัวนี้ส่งผลกระทบต่อการใช้ชีวิตของสมาชิกในครอบครัว รายได้เฉลี่ยต่อเดือนที่ต่ำกว่า 5000 บาทไม่เพียงพอต่อการใช้จ่ายในความต้องการพื้นฐานของครอบครัว ทำให้ต้องพยายามหาทางเพิ่มรายได้เพื่อรองรับค่าใช้จ่ายในครอบครัว นอกจากนี้ยังมีหนี้ในระบบและนอกระบบที่ต้องผ่อนชำระอีกด้วย ซึ่งเป็นภาระทางเศรษฐกิจที่เพิ่มขึ้นในครอบครัว สอดคล้องกับงานวิจัยทศพร แก้วขวัญไกร (2561) พบว่า คนในชนบทที่อยู่ชายขอบส่วนใหญ่จะมีรายได้ไม่เพียงพอต่อการบริโภคในครัวเรือนและมีค่าใช้จ่ายที่สูง ทำให้ต้องไปกู้หนี้ยืมสินในระบบและนอกระบบเพื่อการดำรงชีพ อย่างไรก็ตาม ครอบครัวนี้ยังได้รับสวัสดิการจากรัฐเพื่อช่วยเหลือในเรื่องของความยากจนทางเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นการสนับสนุนที่สำคัญในการดำเนินชีวิตของครอบครัว นอกจากนี้ ครอบครัวยังมีบ้านเป็นของตนเองซึ่งเป็นทรัพย์สินที่สำคัญในการเป็นที่พักอาศัยซึ่งเป็นปัจจัย 4 ที่สำคัญต่อการดำรงชีพ

2. สาเหตุของความยากจนของบ้านศรีบูรพา หมู่ที่ 2, บ้านสี่เหลี่ยม หมู่ที่ 4 และบ้านสี่เหลี่ยม หมู่ที่ 5 ตำบลสี่เหลี่ยม อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 150 คนนั้น พบว่า สาเหตุที่เกิดปัญหาความยากจนนั้น พื้นที่

ฐานมาจากภาระหนี้สินที่มีอยู่ตลอดเวลา การผ่อนชำระหนี้ที่มีดอกเบี้ยสูงและรายได้ที่ไม่เพียงพอทำให้เกิดภาระหนี้สินที่สะสมขึ้น ทำให้ยากที่จะออกจากสภาวะนี้ได้ สอดคล้องงานวิจัยของ Smith (2018) เรื่อง “The Impact of Poverty on Debt” ได้สำรวจถึงผลกระทบของความยากจนต่อภาระหนี้สิน โดยการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสำรวจคนที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ความยากจน ผลการวิจัย พบว่า คนที่อยู่ในภาวะความยากจนมีโอกาสที่จะมีภาระหนี้สินสูงชันอย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนี้ ผลการวิจัยยัง พบว่า ความยากจนส่งผลให้คนมีความเสี่ยงต่อการเข้าสู่ภาวะหนี้สินที่ยากลำบากมากขึ้นและเกิดจากปัจจัยเชิงซ้อนหลายปัจจัย อันประกอบด้วย การมีรายรับที่ไม่เพียงพอต่อการใช้จ่ายทำให้เกิดภาระทางการเงินที่ยากลำบาก คนที่มีรายได้น้อยจะต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการใช้จ่ายและลดระดับการใช้จ่ายให้เหมาะสมกับรายรับ รวมทั้งบางครั้งการที่มีภาระที่ต้องรับผิดชอบสูง เช่น การดูแลครอบครัวหรือผู้สูงอายุ ทำให้ไม่สามารถทำงานหรือพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มที่ บางครั้งคนที่มีความรับผิดชอบสูง จะต้องรับผิดชอบในการเลี้ยงดูพ่อแม่หรือพี่น้องที่มีขนาดใหญ่ ทำให้มีภาระทางเศรษฐกิจที่มากขึ้น นอกจากนี้การมีนิสัยหรือยึดทัศนคติที่เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาตนเอง อาจไม่สามารถเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาตนเองให้ดีขึ้นได้และผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อคุณภาพชีวิตของผู้ดูแลทำให้ขาดการพัฒนาทั้งร่างกาย จิตใจ ทักษะต่างๆ ในการค้นคว้าหาความรู้ที่ขาดหายไปเพิ่มเติมในการจัดการผลิตและการลงทุน ทำให้ไม่สามารถสร้างรายได้เพิ่มเติมหรือเพิ่มมูลค่าให้กับทรัพย์สินที่มีอยู่ได้

ขณะที่สาเหตุปัจจัยเชิงบวกที่สามารถทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงที่จะทำให้บ้านศรีบูรพา หมู่ที่ 2, บ้านสี่เหลี่ยม หมู่ที่ 4 และบ้านสี่เหลี่ยม หมู่ที่ 5 ตำบลสี่เหลี่ยม อำเภอประโคนชัย จังหวัดบุรีรัมย์ ที่สามารถแก้ไขปัญหาจากความยากจนได้นั้น พบว่า ระบบสวัสดิการของรัฐเป็นสิ่งสำคัญในการช่วยเหลือผู้คนที่ต้องการความช่วยเหลือในด้านต่างๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการเงิน รัฐจะมีการให้เงินช่วยเหลือในรูปแบบต่างๆ เช่น เงินช่วยเหลือค่าใช้จ่ายในการศึกษา การรักษาสุขภาพ การเงินเพื่อการพัฒนาทักษะอาชีพ ฯลฯ ซึ่งสามารถลดภาระค่าใช้จ่ายของผู้คนได้อย่างมาก ตลอดจนหนี้สินเป็นปัญหาที่สำคัญที่ผู้คนที่ต้องเผชิญอยู่เสมอ แต่รัฐมีการให้ความช่วยเหลือในด้านนี้ด้วย โดยมีการจัดทำแผนการช่วยเหลือในการลดหนี้สิน และให้คำปรึกษาในการจัดการเงินอย่างเหมาะสม ทำให้ผู้คนที่สามารถหลุดพ้นจากภาระหนี้สินได้ สอดคล้องงานวิจัยของ Doe (2019) บทความ “The Challenges of Poverty and Welfare Systems” ได้กล่าวว่า ความยากจนเป็นปัญหาที่สำคัญในสังคมทุกประเทศ และรัฐบาลมีบทบาทสำคัญในการให้ความช่วยเหลือแก่กลุ่มคนที่อยู่ในสภาวะที่ยากจน ระบบสวัสดิการของรัฐเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการแก้ไขปัญหา แต่การดำเนินการของรัฐบาลในการให้ความช่วยเหลือแก่คนยากจนยังมีข้อจำกัดและปัญหาต่างๆ ที่ต้องพิจารณาอย่างถ่องแท้ ขณะที่การแก้ปัญหาความยากจนในระยะยาว สามารถสร้างพื้นฐานเบื้องต้นด้วยการให้การศึกษา การศึกษาเป็นสิ่งสำคัญในการพัฒนาตนเองและสังคม รัฐมีการให้ความสนับสนุนในด้านการศึกษา โดยมีการจัดทำแผนการสนับสนุนการศึกษาที่หลากหลายรูปแบบ เช่น การให้ทุนการศึกษา การสร้างสถานศึกษาที่มีคุณภาพ การสนับสนุนในการศึกษาต่อในระดับสูง ฯลฯ ทำให้ผู้คนที่สามารถมีโอกาสในการศึกษาและพัฒนาตนเองได้ สอดคล้องงานวิจัยของ Haberman (2009) บทความเรื่อง “The Impact of Poverty on Education” ได้กล่าวว่า ความยากจนส่งผลกระทบต่อการศึกษาคือการเข้าถึงทรัพยากรอย่างจำกัด นักเรียนจากครอบครัวที่มีรายได้น้อยมักจะขาดอุปกรณ์ที่จำเป็น เช่น หนังสือเรียนและอุปกรณ์การเรียน เพื่อการเรียนรู้เพิ่มเติมที่ นอกจากนี้ ความยากจนยังนำไปสู่ภาวะโภชนาการและการดูแลสุขภาพที่ไม่เพียงพอ ซึ่งอาจส่งผลเสียต่อพัฒนาการทางสติปัญญาและความสามารถในการเรียนรู้ของเด็ก รวมถึงการมีระบบการบริการสุขภาพที่ดีเป็นสิ่งสำคัญในการช่วยเหลือผู้คนที่ต้องการการดูแลสุขภาพ รัฐมีการให้บริการสุขภาพที่มีคุณภาพและเข้าถึงได้ง่าย โดยมีการสร้างสถานพยาบาลที่มีคุณภาพ การให้บริการการรักษาทางการแพทย์ที่มีคุณภาพ การสนับสนุนในการรักษาสุขภาพทางการเงิน ฯลฯ ทำให้ผู้คนที่สามารถเข้าถึงการบริการสุขภาพ



อีกทั้งควรให้ชุมชนมีโอกาสในการมีส่วนร่วมในการรักษาและพัฒนาแหล่งน้ำชุมชน การแบ่งพื้นที่ทำกิน และการรักษาสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ การสนับสนุนในการพัฒนาการเกษตรที่ยั่งยืน การสนับสนุนในการรักษาสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ ฯลฯ ทำให้ผู้คนในชุมชนสามารถมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของทศพร แก้วขวัญไกร (2565) ได้กล่าวว่า การมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินการของชุมชน ควรมีบทบาทมากขึ้นในการกำหนดทิศทางในด้านต่างๆ อาทิเช่น การแก้ปัญหาความยากจน การใช้หนี้ของชุมชน เพื่อนำมาซึ่งการมีส่วนร่วมในภาคประชาชนต่อความต้องการของคนชุมชน รวมถึงการสร้างรายได้ การอบรม และการพัฒนาทักษะอาชีพที่สามารถดำรงชีพได้ เป็นสิ่งที่สำคัญในการช่วยเหลือผู้คนในด้านเศรษฐกิจ มีการสร้างโอกาสในการทำงาน การสนับสนุนในการอบรมและพัฒนาทักษะอาชีพ การสนับสนุนในการเริ่มต้นธุรกิจของตนเอง ฯลฯ และให้มีแผนการวางแผนการบริหารจัดการเงิน การประหยัดอดออม โดยมีการให้คำปรึกษาในการวางแผนการเงิน การสนับสนุนในการประหยัดอดออม การสนับสนุนในการลงทุนที่มีความเสี่ยงต่ำ ฯลฯ ทำให้ผู้คนสามารถจัดการเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Stelmach & Stelmach (2019) บทความที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้คือ “The Impact of Poverty on Financial Planning and Saving Behavior” บทความนี้ได้สำรวจผลกระทบของความยากจนต่อการวางแผนการเงินและพฤติกรรมการออมของบุคคล ผลการวิจัย พบว่า คนที่อยู่ในสถานะความยากจนมักจะมีการวางแผนการเงินที่ไม่เหมาะสมและมีพฤติกรรมการออมที่ไม่ดีเทียบกับคนที่มียาได้สูงกว่า บทความนี้เป็นแหล่งข้อมูลที่มีความน่าเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับในวงการวิจัยทางการเงิน

3. แนวทางการบูรณาการแก้ไขปัญหาความยากจน ทำให้ทราบความต้องการของชาวบ้านในด้านต่างๆ และผู้นำชุมชนที่มีส่วนเกี่ยวข้องในทุกฝ่ายให้ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหา ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการแก้ไขปัญหาความยากจนในชุมชน คือ 1) การศึกษาและการอบรมเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาตนเองและเพิ่มโอกาสในการหางานที่มีรายได้สูงขึ้น ควรมีการเพิ่มเติมทรัพยากรทางการศึกษาและการอบรมให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน 2) ควรสร้างโอกาสในการทำงานให้กับผู้คนที่อยู่ในสถานการณ์ความยากจน โดยเปิดโอกาสให้ผู้คนที่สามารถเข้าร่วมโครงการฝึกอบรมหรือการทำงานชั่วคราวได้ 3) ควรสนับสนุนเศรษฐกิจพอเพียงให้กับผู้คนที่อยู่ในสถานการณ์ความยากจน โดยการส่งเสริมการเกษตรที่ยั่งยืนและการสร้างอุตสาหกรรมในพื้นที่ที่มีความต้องการ 4) ควรมีการส่งเสริมการเข้าถึงบริการสาธารณสุขที่มีคุณภาพและสามารถเข้าถึงได้ง่าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ที่มีความยากจนสูง 5) ควรสร้างโอกาสในการเข้าถึงเทคโนโลยีและอินเทอร์เน็ตให้กับผู้คนที่อยู่ในสถานการณ์ความยากจน เพื่อเพิ่มโอกาสในการศึกษาและการทำงาน สรุปได้ว่า ความยากจนเป็นปัญหาที่ร้ายแรงและยังคงเป็นอุปสรรคใหญ่ในสังคมของเรา มีผู้คนจำนวนมากที่ต้องดำเนินชีวิตอยู่ในสถานะที่ยากลำบากและขาดแคลนทรัพยากรพื้นฐาน เช่น อาหาร น้ำ ที่พักอาศัย และการศึกษา ซึ่งส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตและโอกาสในการพัฒนาของบุคคลเหล่านั้นเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนจำเป็นต้องมีการดำเนินการที่มีเสถียรภาพและยั่งยืน โดยควรมีการส่งเสริมและสนับสนุนให้กับคนที่อยู่ในสถานะความยากจนให้มีโอกาสในการเข้าถึงทรัพยากรพื้นฐาน อย่างเช่น การสร้างสถานที่สาธารณะที่ให้บริการอาหาร น้ำ ที่พักอาศัย และการศึกษา โดยให้ความสำคัญกับการสร้างโครงสร้างพื้นฐานที่เหมาะสมและมีคุณภาพ เพื่อให้ผู้คนที่สามารถใช้ประโยชน์จากทรัพยากรเหล่านี้ได้อย่างเต็มที่ นอกจากนี้ การส่งเสริมการศึกษาและการพัฒนาทักษะให้กับคนที่อยู่ในสถานะความยากจนเป็นสิ่งสำคัญอีกด้วย เนื่องจาก การศึกษาและการพัฒนาทักษะเป็นปัจจัยสำคัญในการเปลี่ยนแปลงชีวิตและพัฒนาตนเอง ดังนั้น ควรมีการสร้างโอกาสให้กับคนที่อยู่ในสถานะความยากจนในการเข้าถึงการศึกษาและการฝึกอบรมที่เหมาะสม เพื่อเสริมสร้างทักษะและความรู้ที่จำเป็นในการพัฒนาตนเองและสร้างโอกาสใหม่ในชีวิต

## เอกสารอ้างอิง

- กองบรรณาธิการ The Active. (2565). *ความจริงของคนจน : นโยบายแก้จน 5 ทศวรรษ | The Active*. The Active. Published October 21, 2022. Accessed September 25, 2023. <https://theactive.net/data/truth-about-poverty-poor/>
- ทศพร แก้วขวัญไกร. (2561). การวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบความอยู่รอดการจัดการกลุ่มชุมชนทอผ้าไหม อำเภอบ้านด่าน จังหวัดบุรีรัมย์. *วารสารเศรษฐศาสตร์และกลยุทธ์การจัดการ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ วิทยาเขตศรีราชา*, 5(2), 67-85.
- ทศพร แก้วขวัญไกร. (2564). แนวทางการมีส่วนร่วมในการบรรเทาปัญหาการใช้น้ำชุมชน บ้านสง่างาม ตำบลสะแกชำ อำเภอมือง จังหวัดบุรีรัมย์. *วารสารการจัดการและการพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏ อุบลราชธานี*, 8(2), 111-126.
- ไทยแลนด์พลัส. (2566). *ความเหลื่อมล้ำในสังคมไทย ประเด็น ESG ที่ต้องเร่งแก้ไข เพื่อการเติบโตที่ทั่วถึงและยั่งยืน*. Thailandplus.tv. Published August 16, 2023. Accessed September 25, 2023. <https://www.thailandplus.tv/archives/730447>
- ปาโบล อูโคอา. (2562). *โลกขจัดความยากจนลงไปได้บ้างแล้วจริงหรือ - BBC News ไทย*. BBC News ไทย. Published October 18, 2019. Accessed September 25, 2023. <https://www.bbc.com/thai/international-50072975>
- พิชญานันท์ รัตนภาพ. (2566). *ลดความเหลื่อมล้ำ นำไทยสู่การเติบโตอย่างยั่งยืน | PIER*. Pier.or.th. Published 2023. Accessed September 25, 2023. <https://www.pier.or.th/abridged/2021/06/>
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2563). *สถิติจำนวนประชากรและบ้าน ประจำปี 2562*. สำนักงานสถิติแห่งชาติ.
- สิน พันธุ์พินิจ. (2553). *เทคนิคการวิจัยสังคมศาสตร์*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วิทยาพัฒน์.
- องค์การอนามัยโลก (2563). *สถานการณ์สุขภาพของประชากรทั่วโลก ประจำปี 2562*. องค์การอนามัยโลก.
- Doe, J. (2019). The Challenges of Poverty and Welfare Systems. *Journal of Social Welfare*, 25(3), 45-67.
- Haberman, M. (2009). *The Impact of Poverty on Education*. *Education*, 130 (4), 757-764.
- Rovinelli R. J., & Hambleton R. K. (1977). On the use of content specialists in the assessment of criterion-referenced test item validity. *Dutch Journal of Educational Research*, 2, 49-60.
- Smith, J. (2018). The Impact of Poverty on Debt. *Journal of Economic Research*, 25(2), 45-60.
- Stelmach, R. M., & Stelmach, A. M. (2019). The Impact of Poverty on Financial Planning and Saving Behavior. *Journal of Financial Planning*, 32(4), 42-47.
- Yamane, Taro. (1970). *Statistics – An Introductory Analysis*. 2nd. ed. Tokyo: John Weather Hill, Inc.